

לשכת ראש העיר לשכת סגן ראש העיר

כ"ד באדר ב' תשע"ט
31 מרס 2019

נוהל קריאת שמות של מקומות ציבוריים ברחבי העיר יהוד-מונוסון

כללי

1. העירייה מופקדת על פי פקודת העיריות (סעיפים 235, 235 א') על קריאת שמות של רחובות ומקומות ציבוריים ושינויים שהעירייה תבחר לבצע.
2. בקשות לקריאת שמות יובאו לדיון בפני ועדת השמות – ועדה שמינתה מועצת העיר יהוד-מונוסון.
3. בקשות לקריאת מקומות ציבוריים (רחוב או מבנה ציבורי או גנים ציבוריים וכו') על שמם של אישים, אירועים, ערכי לאום, מקומות בארץ ובעולם ושמות טבע ונוף, כאמור בסעיפים 7.ב. ו-37 לנוהל זה, יאושרו על פי ההמפורט בנוהל זה – נוהל "קריאת שמות של מקומות ציבוריים ברחבי העיר יהוד-מונוסון".
4. נוהל זה מבוסס על הקבוע בפקודת העיריות, בתקנות חינוך ממלכתי (שם מוסד) התשכ"א-1961, על תקנות שם הפנים ועל החלטות העירייה בנושא זה: החלטות העירייה או הנוהל אינם באים לסתור כל חוק או תקנה הנוגעים לעניין זה.

-1-

מטרות

5. מטרות הנוהל הן אלה:
- א. לתאר את תהליך אישור הנצחת שמות על ידי קריאת שם רחוב או מבנה, על ידי הצבת שלט, הקמת אנדרטה, גלעד או בכל דרך אחרת.
- ב. להגדיר את המוסמכים והאחראים לכל שלב בתהליך.

הגדרות

6. ההגדרות בנוהל זה:
- "ועדת השמות"** - ועדה שהסמיכה מועצת העיר לטפל בהליך קריאת השם או שינוי השם רחוב ומבנה וכיו...
בועדה חמישה חברים: שלושה חברי מועצה, שבחרת מועצת העירייה וממנה מביניהם את יו"ר הועדה, וכן שני נציגי ציבור, שגם אותם תבחר מועצת העירייה: דעותיהם של נציגי הציבור יובאו במניין קולות הועדה.
- "בן משפחה"** - בן זוג, ילד, הורה, אח או אחות, נכד או נכדה, ניין או נינה.
- "המועצה"** - מליאת מועצת העיר יהוד-מונוסון.
- "יו"ר הועדה"** - חבר הוועדה שמונה ע"י המועצה לעמוד כראש הוועדה.
- "מרכז הועדה"** - אדם שמונה מטעם יו"ר הוועדה לתפקיד זה.
- "מקום ציבורי"** - דרך, רחוב, סמטה, רחבה, חורשה, כיכר, גן ציבורי, שכונה, מבנה ציבור או חלק מהם בתחומי העיר יהוד-מונוסון.

סמכות ואחריות

7. הסמכויות והאחריות בנוהל זה:
- א. יו"ר וועדת השמות- בסמכותו לכנס את הוועדה לדיונים וישיבות בכוונה לקריאת שמות של מקומות ציבוריים ושונים.

- ב. ועדת השמות – אחראית לאשר קריאת מקומות ציבוריים על שמם של אישים, אירועים, ערכי לאום, מקומות בארץ ובעולם ושמות טבע ונוף, במפורט בסעיף זה ובסעיף 37 להלן.
- ג. מנכ"ל העירייה – נביא את המלצות וועדת השמות לאישור מועצת העירייה.
- ד. מרכז הוועדה – אחראי לעבודת הוועדה, רישום פרוטוקול הישיבות, איתור זימון וקבלת אישור קרובי המפשחה של האישיות הציבורית אותה יש כוונה לקריאת שמה, לדאוג לפרסום הכוונה על שינוי שם, אחראי להליך קבלת טענות מנציגות הדיירים המתגוררים בסמוך למקום הציבורי הנוגע בדבר ולאפשר להם להופיע בפני הוועדה. איתור וזימון קרובי משפחתו של האישיות שאת שמה מתכוונים לשנות בפני הוועדה, לדאוג לצירוף הפרוטוקול לישיבות מועצה לאישור ההליכים השונים. אחראי לקיים קשר עם המבקשים ו/או עם בני משפחתם.
- אחראי לפרסם את השם החדש שניתן למקום הציבורי, לפרסם את מועד טקס קריאת השם ולשלוח הודעות על השם החדש לדיירי הרחוב ו/או לתושבים הגרים בסמיכות למקום הציבורי. אחראי לפרסם את השם החדש של המקום הציבורי ולהודיע על כך לכל הגורמים הממשלתיים והעירוניים הרלוונטיים.
- ה. מועצת העיר – תאשר או תדחה את המלצות וועדת השמות לגבי קריאת שם או שינוי שם של מקום ציבורי. שינוי שם יאושר ברוב 2/3 מחברי המועצה.
- ו. מנהל מחלקת התרבות – אחראי אחריות כוללת על יישום הוראות הנוהל ובכללן יישום החלטות הוועדה.
- אחראי לאשר בתיאום עם המשפחה את נוסח השלט שיוצב ברחוב.
- אחראי לעקוב אחר הצבת יצירת אומנות לשם קריאת השם.
- ז. מחלקת חוצות – אחראית להציב שלטים במקום שהוחלט לתת לו שם, לרבות שלטים מוארים.

-3-

תוכן הנוהל

8. הוועדה תקבע קריטקיונים לקריאת שמות של מבני ציבור, רחובות, גנים ציבוריים וכו'. הקירטריונים יאושרו במועצת העירייה.
9. מרכז הוועדה יכנס את הוועדה התיאום יו"ר הוועדה כאשר תונח על שולחנה בקשה לקריאת שם של מקום ציבורי או שינוי שם של מקום ציבורי.
10. טרם קבלת החלטה על קריאת שם מקום ציבורי או שינוי שם של מקום ציבורי יפנה מנכ"ל העירייה למהנדס העירייה, לממונה על הנכסים ולמחלקת המדידות בעירייה במטרה לוודא כי המקום המבוקש לקריאת שם הינו נכס/מקום עירוני לכל עניין ואינו מצוי בידיים פרטיות.
11. מרכז הוועדה יזמן בתיאום עם יו"ר הוועדה/ממלא מקומו את נציגות המקום הציבורי או נציגות הדיירים המתגוררים בסמוך למקום הציבורי (קרי, ועדי הבניינים הסמוכים ו/או ועד השכונה הנבחר כדיון) או בני משפחתו של האישיות שיש כוונה לקריאה על שמה, על מנת לשמוע את דבריהם.
12. תרשים זרימה המתאר את תהליך קריאת/שינוי שמות – ראה נספח א'.

קבלת בקשות לקריאת שמות

13. בקשות לקריאת שמות, אפשר שיתקבלו מגורמים ממלכתיים, מגורמים עירוניים ומאנשים פרטיים.
14. בקשות לקריאת שמות יוגשו למרכז הוועדה, בצירוף נימוקי הבקשה.
15. מנכ"ל העירייה באמצעות מי מטעמו יכין את עמדת העירייה בנוגע לבקשה, מיקום אפשרי לקריאת שם, אופן קריאת השמות המוצע וכדומה.

16. בקשות לקריאת שמות בצירוף עמדת העירייה יועברו ממנכ"ל העירייה למרכז וועדת השמות.

17. מרכז הוועדה יעביר את פרטי הבקשות ליו"ר הוועדה או לממלא מקומו, למעט אם מתבקש לקריאת שמות או מאורע במוסד חינוך (במקרים האלה קריאת השמות בהתאם לנוהל זה ובכפוף לתקנות חינוך ממלכתי (שם מוסד) התשכ"א (1961).

כינוס ועדת השמות ודיון בבקשות

18. יו"ר ועדת השמות יורה על כינוס הוועדה. מרכז הוועדה יזמן לדיון את חברי וועדת השמות, לפי הנחיית יו"ר הוועדה.

לפני מועד ההתכנסות יפיץ המרכז למוזמנים את פרטי הבקשות.

19. חברי הוועדה ידונו בבקשות על סמך הפרטים שהועברו אליהם. מצע חבר וועדה במהלך הדיון כי ברצונו להסתייע בדעה נוספת, יבקש לדחות את הדיון בבקשה לישיבה הקרובה.

20. חברי הוועדה יאשרו או ידחו את הבקשה לקריאת שמות, בהתאם לשיקול דעתם, ובהתאם ימליצו על המקום הציבורי שייקרא בשם האישיות או המאורע או על אופן אחר לקריאת שמות. ככלל, לא תמליץ הוועדה לאשר קריאת שם, אלא אם נמצא מקום ציבורי מתאים להיקרא בשם זה. ככלל, תמנע הוועדה משינוי שם של קטע רחוב. בוטל שם הרחוב, אין לחזור לתיתו לרחוב אחר לפני עבור חמש שנים מיום בוטל שם הרחוב, אלא באישור שר הפנים.

21. המלצתם של חברי הוועדה תתקבל ברוב דעות. המלצה לקריאת שם של פעיל ציבור תתקבל בהסכמת שני שלישים מחברי הוועדה.

ההמלצות יירשמו בידי מרכז הוועדה בפרוטוקול. על הפרוטוקול יחתמו יו"ר הוועדה ומרכז הוועדה.

-5-

22. החלטת וועדת השמות תובא לאישור המועצה.

החלטה על שינוי שם תאושר ברוב 2/3 מחברי המועצה.
ההחלטה תועבר למשרד הפנים.

קריאת שם של אישיות למקום ציבורי

23. הוועדה לא תמליץ על קריאת שם של אישיות למקום ציבורי אלא אם כן זימנה את בני משפחתו של אותה אישיות, שניתן היה לאתרם במאמץ סביר, להופיע לפניו ולהשמיע את טענותיהם בפניה.
התייחסותם של בני המשפחה של אותה אישיות תירשם על ידי מרכז הוועדה בפרוטוקול.

שינוי שם של מקום ציבורי

24. אם מתכוונת הוועדה לשנות שם של קטע רחוב או לבטל שם של רחוב, תבקש הוועדה את חוות דעתה של מחלקת מדידות קודם ההחלטה, הכל בכפוף לאמור בסעיף 23, 25, 28 להלן.

25. מועצת העיר לא תשנה את שם של מקום ציבורי, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

א. הודעה על הכוונה לשנות את שם המקום הציבורי התפרסמה בעיתון, במשרדי העירייה, באתר העירייה ובמקום הציבורי הנוגע בדבר, חודש לפחות לפני הדיון במועצת העירייה על שינוי השם חודש לפחות לפני הדיון במועצת העיר על שינוי השם.

פרסום בעיתון יהיה כאמור בסעיף 1א. לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965, בשינויים המחוייבים.

אם המליצה הוועדה לשנות שם של מקום ציבורי, תנחה את מנכ"ל העירייה שיביא לשנות את ההמלצה למועצת העיר לפרסום הודעה על כך כאמור בסעיף זה.

ב. במקרה של שינוי שם של מקום ציבורי שאינו על שם של אישיות – תאפשר הוועדה לנציגות המקום הציבורי או

-6-

ג. לנציגות הדיירים המתגוררים סמוך למקום הציבורי – לפי העניין, להופיע בפניה ולהשמיע את טענותיהם.

- ד. במקרה של שינוי שם של מקום ציבורי על שם אישיות, או היה השם המוצע למקום ציבורי שם של אישיות, תזמן הוועדה את בני משפחתו של אותה אישיות שניתן היה לאתרם במאמץ סביר, להופיע בפניה ולהשמיע את טענותיהם.
- ה. באם שם המקום הציבורי אותו מתכוונים לשנות הוא שם של אחד מגדולי האומה או שם שהוא בעל משמרות דתית לאומית או ממלכתית או באם בני משפחתו של האישיות התנגדו לשינוי השם, או לא אותרו – יעביר מנכ"ל העירייה את הודעת המועצה בדבר כוונתה לשנות את השם – לאחר שתתקבל, לאישור הממשלה או וועדת השרים שהממשלה הסמיכה לכך.
- בתום 60 יום, אם לא התקבלה כל החלטה על ידי הממשלה או וועדת השרים מטעמה, רואים את הממשלה כאילו נתנה את הסכמתה לשינוי.
- ו. החלטה לשינוי השם תתקבל ברוב של שני שלישים מחברי המועצה.
- ז. היה והושמעו טענות לפני וועדת השמות, תביאן הוועדה לפני המועצה, יחד עם המלצותיה.
- ח. במקרה של שינוי שם רחוב קיים – תפורסם ההודעה גם על ידי משלוח הודעה באמצעות דואר רשום לדיירי הרחוב, ובמסגרתה יינתן לדיירים פרק זמן של 30 יום למשלוח התגודיותיהם אל הוועדה. כמו כן תאפשר הוועדה לדיירי הרחוב להופיע בפניה ולהשמיע את טענותיהם.

26. מרכז הוועדה יעביר העתק של פרוטוקול וועדת השמות למנכ"ל העירייה. הפרוטוקול יכלול גם את טענותיהם של בני המשפחה, נציגות המקום הציבורי או נציגות דיירי הרחוב בנוגע
27. להמלצות וועדת השמות – אם הושמעו בפני הוועדה, וגם רשימה של מקומות ציבוריים שבני משפחה או נציגים הנוגעים בעניין לא אותרו במאמץ סביר.
- 28.
29. מנכ"ל העירייה יביא לגזבר העירייה ולאחריה למועצת העיר את המלצות וועדת השמות ואת ההשגות להמלצות אלו – בכל הקשור לתקצוב הפרויקט לצרכי השתתפות מבקשי קריאת השם בהתייחס לאמור בסעיף 38.ג.(3) להלן.
30. המועצה תאשר את המלצות וועדת השמות באופן הבא :
- א. המלצות למתן שם למקום ציבורי תאושרנה ברוב דעות.
- ב. המלצות לשינוי שם של מקום ציבורי קיים תאושר ברוב של שני שלישים.
- ג. באשר לשינוי של מקום ציבורי על שם אישיות (כאמור בסעיף 235א.(4) לפקודת העריות) הרי שכל עוד לא החליטה הממשלה או וועדת השרים שהסמיכה לעניין זה, או כל עוד לא עברו 60 ימים מיום קבלת ההודעה על כוונת המועצה לשנות שם – המאוחר מבין שני המועדים, לא ישונה השם.

יישום המלצות וועדת השמות שאושרו במועצה

31. אישרה המועצה את המלצות וועדת השמות, יבקש מרכז הוועדה מהמבקשים נוסח מוצע לכתובה על השלט שיוצב במקום הציבורי.

-8-

32. יו"ר וועדת השמות או ממלא מקומו יאשר את הנוסח הכיתוב וגודל השלט, ככל שניתן באופן שוויוני ברחבי העיר יהוד-מונוסון.

33. לאחר שנמסר הנוסח לכתיבה על השלט, יודיע על כך מרכז הוועדה למנהל מחלקת תרבות ולמנהל מחלקת חוצות.
34. מנהל מחלקת התרבות יתאם עם המבקש מועד לטקס קריאת שם למקום הציבורי.
35. לאחר שנקבע מועד טקס, יודיע על כך מנהל מחלקת תרבות, למרכז הוועדה ולמנהל מחלקת חוצות (וועדת שילוט).
36. מרכז הוועדה יודיע לדיירי הרחוב או הסביבה ו/או לנציגות המקום הציבורי על קריאת השם למקום הציבורי במועד שנקבע.
37. מנהל/ת רישוי עסקים יקבע את השלט במקומו על פי הנוסח שאושר לפני מועד הטקס.
38. מקומות ציבוריים, שהוחלט לקרוא להם בשם חדש, ומסיבות שונות לא נקבעו פרטי הטקס, יקבע מנהל מחלקת רישוי עסקים את השלט על פי הוראות מרכז הוועדה.

החלטות על הצבת גל/עד לקריאת שם

39. החליטה וועדת השמות על קריאת שם בדרך של הצבת גל/עד, אנדרטה, לוח זכרון או יצירה אחרת – תאושר הצבת היצירה על פי המפורט בנוהל זה.

קריטריונים לבחירת שם רחוב

40. שמות ייבחרו כשהם אחד מאלה:

א. ברמה הלאומית:

- יקירי האומה.
- ראשי התנועה הציונית.

-9-

- נשיאים, ראשי ממשלה, שרים, רמטכ"לים.
- דמויות חינוכיות ודמויות מן ההיסטוריה היהודית.
- מנהיגים דתיים ורוחניים.

- סופרים, משוררים, אומנים, זמרים יועדפו אישים אשר זכו בפרס נובל.
- שמות ואירועים הקשורים במאבק היישוב לעצמאות וביטחון, מלחמת השיחרור יהוד, אירגונים.
- אירועים הקשורים לעיר.

ב. ברמה המקומית – יקירי יהוד-מונוסון

- ראשי היישוב ומנהיגיו לרבות ראשי עיר ממלא מקום וסגניו, ראש המועצה הדתית ממלא מקום וסגניו.
- מייסדי יהוד-מונוסון ו/או יקיר העיר אשר טבעו את חותמם בעשייתם הציבורית רבת השנים לטובת העיר.
- אישי ציבור אשר מלאו תפקידים ציבוריים בולטים בהתנדבות ביהוד-מונוסון ובחיי החברה בתחומים שונים.

ג. ברמת קשר עם העיר: קהילות, ערים, יישובים ואישים שיש להם קשר עם יהוד-מונוסון:

- ערים תאומות.
- קהילות.
- אישים שתרמו או פעלו למען העיר בתחומים הראויים לציון מיוחד.

ד. שמות אחרים:

- אירועים היסטוריים בארץ ישראל.
- שמות מן הטבע, כגון הרים, נהרות, נחלים, אגמים, עצים, פרחים.
- שמות בעלי חיים, כגון עופות, דגים.
- שמות מהתנ"ך, מהמשנה ומהתלמוד.
- אירועים היסטוריים בעיר יהוד-מונוסון.

-10-

- וכיוצא באלה.

41. בעירייה מתקבלות בקשות לקריאת שם מסוגים שונים ברחבי העיר תמורת השתתפות של הפונה בתרומה כלשהי או

בתשלום כספי מסוים. ככלל, ניתנת חשיבות רבה להיענות לבקשות אלו, בכפוף לבדיקת מספר סוגיות, כדקלמן.

א. תנאי סף

להלן מוצעים תנאי סף לאישור ו/או דחיית קבלת תרומה למטרת קריאת שם בעיר יהוד-מונוסון.

אין לקבל תרומה מאלה:

1. מאדם ו/או בגוף הקשור עם הרשות המקומית ו/או התאגיד העירוני בחוזה, אדם ו/או גוף שהציע הצעה במכרז שפורסם ע"י הרשות המקומית, או אדם ו/או גוף המנהל עימה משא ומתן לקראת התקשרות חוזית.
2. מאדם ו/או גוף המנהל עימה הליכים משפטיים.
3. אדם ו/או גוף שהגיש לעירייה או לוועדה המקומית בקשה, בין עברו ובין תאגיד הקשור אליו, וטרם עברו שנים כשר חודשים מיום שניתנה החלטת הרשות המקומית בבקשתו, למעט אם קבע היועץ המשפטי כי בנסיבות העניין לא מתעורר חשש לפגיעה בטוהר המידות.
4. מאדם או גורם שלא הזדהה בפניה. על אף האמור לעיל, ניתן לקבל תרומה מעובדי עירייה לצרכי קריאת שם בכפוף לאישור היועץ המשפטי.

ב. קריטריונים לתרומות לשם קריאת שם (כסף\שווה כסף):

- תרומות מתושבים ביהוד-מונוסון יתקבלו בברכה למטרת קריאת שם של תושבי העיר או לרבות מי שהיה תושב העיר ובמקרים מיוחדים קרובי משפחתם ובמקרים נוספים והכל עפ"י שיקול דעת הוועדה, וזאת עפ"י שיעור התרומה.
- הוועדה תהיה מוסמכת לשקול גם תרומות ממי שאינם תושבי העיר, במקרים יוצאי דופן.

-11-

- קריאת שם באמצעות תרומות תהיה רק בגינות ציבוריות/מבני ציבור/מבני חינוך, בשלמותם או בחלקם, או במעברים רגליים קטנים.
- מוצע להבחין ב-3 רמות של תרומות:
 1. תרומות עד לסך 100,000 שקלים.

עיריית יהוד-מונוסון שלך ובשבילך
רח' מרבד הקסמים 6
נייד: 050-7771037 פקס: 03-5391247
מייל: sgan1@ye-mo.org.il
אתר עירייה: www.yehud-monossion.muni.il

2. תרומות בסך 500,000 – 100,000 שקלים.
 3. תרומות בסך העולה על 500,000 שקלים.
- בכפוף לחוות דעת ואישור היועץ המשפטי והלשכה המשפטית של העירייה.

ג. סוגי הנצחה

1. תרומה עד **100,000** ₪ - יש להציע לתרומים הפוטנציאליים קריאת שם ע"י שלט מתאים, על פי שיקול דעת הוועדה. למשל – ציוד למעבדה, ציוד לחדר מחשבים, ריהוט וציוד לחדר בבי"ס או במועדון נוער, ספרים לספרייה, ציוד ספורט וכדומה.
2. תרומות בסכום שבין **100,000** ₪ ועד ל**500,000** ₪ תוקדשנה לפרויקט קטן לקריאת שם, למשל מגרש ספורט או גן ציבורי קטן, מבנה קטן או חלק של מבנה כגון אגף בבית נוער, שיפוץ מבנה קיים וכדומה. קריאת שם תהיה בשילוט, פסל וכדומה.
3. תרומות בסכום העולה על **500,000** ₪, קריאת שם התורם או האדם נשוא הבקשה, במבנה שלם והכל בכפוף לכך כי התורם יממן לפחות 70% מעלות הפרויקט, לרבות עלויות ישירות ועקיפות של נשוא קריאת השם.

האמור בסעיף זה לעיל, כפוף לכך כי הפרויקט תואם את תוכנית העבודה השנתית ותקציב העירייה, וניתן אישור גזבר העירייה לקיומו של סעיף תקציבי מתאים.

42. אין לקבוע שם על שם אישיות במקרים הבאים :
 - א. שמות חללי צה"ל, נפגעי פעולות איבה שהינם בני יהוד-מונוסון, אשר יונצחו ב"יד לבנים", אתר הנצחה המיוחד שנקבע לשם כך. זולת, אם הם נכללים באחת הקטגוריות הקודמות.
 - ב. אדם שהורשע בעבירה שיש עימה קלון.

-12-

43. כללים נוספים :
 - א. ניסוח שם לזכר אדם או משפחה – ייקבע ע"י הוועדה בלבד.
 - ב. לא ייקרא שמה שם אישיות יותר מאשר באתר אחד.
 - ג. בקשה לקיראת שם תוגש לוועדה על גבי טופס המיועד לכך.

44. כל עוד לא התקבלו בעירייה כספי התרומה, לא יוצב השלט
במקום, בהתאם להחלטת וועדת השמות.

-13-

נספח ב' – טופס פניה

תאריך _____

לכבוד

_____ - מזכיר ועדת השמות העירונית (באמצעות לשכת מנכ"ל

הנדון: פנייה לוועדת השמות העירונית

עיריית יהוד-מונוסון שלך ובשבילך
רח' מרבד הקסמים 6
נייד: 050-7771037 פקס: 03-5391247
מייל: sgan1@ye-mo.org.il
אתר עירייה: www.yehud-monosson.muni.il

שם הפונה ושם משפחה של האדם שאת/ה מבקש/ת קריאת מקום ציבורי על שמו:

שם פרטי _____

שם משפחה _____

שם פרטי ושם משפחה באנגלית _____

תאריך לידה _____

תאריך פטירה (אם קיים) _____

תקציר חייו:

הקשר לעיר יהוד-מונוסון (כתובת מגוריו, עשייתו):

נימוקי הבקשה:

פרטי הפונה: שם פרטי, שם משפחה:

כתובת, טלפון, אימייל:

מצ"ב קורות חיים של המבקש